

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

CLEVELAND, O., ČETRTEK, (THURSDAY) DEC. 21st.

ST. (NO.) 294.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c.

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S., CANADA
AND SOUTH AMERICA.

VOLUME V. — LETO V.

Copy 3c.

ZAVEZNIKI IGNORIRAJO AMERIKO.

PREJELI SO NAČRT ZA KONTROLO DARDANEL
POTOM MEDNARODNE KOMISIJE NAVZLIC
PROTESTU AMERIŠKEGA POSLANIKA.

Lausanne, 20. dec. — Ameriška napotna diplo-
matična konferenca je ustvarila v Lausanne precej resen
otroščaj. Turška delegacija je danes sprejela celokupni za-
vezniški načrt za svobodo morske ožine, in to manj kot
ur nato, ko je vsaka posamezna delegacija sprejela od-
ameriškega poslanika Childa noto, v kateri je bilo rečeno,
ameriška vlada ne odobrava mednarodne komisije za
kontrolno Dardanel, kar tvori temelj načrtu, ki so ga izde-
le zavezniške sile, ki so mnenja, da se Turčiji sami ne
prepušči kontrole morske ožine.

Medtem ko je nota ameriškega poslanika prišla v ro-
delegatom šele par ur nato, ko je lord Curzon zagrozil
Turčiji, da mora zavezniški načrt ali sprejeti v celoti ali
opustiti, pa izjavlja poslanik Child danes, da je odposlal
ameriško noto tajništvo konferenca za razdelitev med de-
legacije že v ponedeljek. Ameriška nota je ustvarila na
konferenci precejšnjo senzacijo.

Vendar pa to samo na sebi še ni tako izredno, kajti
ameriško noto tajništvo konferenca za razdelitev med de-
legacije ne odobrava mednarodne komisije, ki bo funkci-
onirala pod upravo Lige narodov.

Najvažnejše je to, da so zavezniki pri sestavljanju
načrta za kontrolno Dardanel, o katerem se je Amerika že
naprej izjavila, da ga ne bo sprejela, absolutno ignorira-
ameriško stališče. Zavezniško stališče v tem oziru je oč-
ito to, da ker Amerika ni ničesar storila, da bi se mor-
o ožino napravilo svobodno, morajo torej sami podvzeti
te korake, kot se jim zde najbolj primerni.

V ameriških krogih na konferenci prevladuje vtis,
da bi bilo našim delegatom veliko bolj všeč, ako bi jih bili
pričeli, da predložijo svoj dardanelski načrt, o-
nima, da nastopijo kot posredovalci.

Toda povsem očitno je, da
ameriški ni nič bolj željna ameri-
škemu posredovanju v dardanel-
skem vprašanju, kot Francija v
mednarodnem vprašanju ali pa
da bi bila Amerika željna tujega
posredovanja v sporu z Mehiko.
Ameriške države želijo, da jim
ameriška pomaga, ne pa da jim
ameriška.

Lausanne, 20. dec. — Ismet
načelnik turške delegacije v
Lausanne, je danes prejel od Is-
met paše brzojavko, v kateri se
poveda, da ameriški kolegi v
Lausanne, ki se je ob izbruhu vojne
lahko zopet odpre, in da
ameriška vlada nima nikakih na-
mernih namenov, da bi jim
ameriški napram ameriškim šolam
katerikoli delu Turčije. Is-
met paša je o tej uradni akciji
ameriške vlade nemudoma obve-
stil vse članikarske poročevalce.

Posamezna podkomisija konfe-
rencia danes nikakor ni mogla pri-
ti do zaključka z ozirom na za-
vezniški načrt, da se vse tujecem
živčev v Turčiji podredi tur-
ski pravosodju.

Danes so zadeve tujecemcev
pred njih domače konzule
Turčiji. Kot kompromis so za-
vezniški prišli na dan s predlo-
ženo, da se v vsakem slučaju tu-
jcem postavi pred sodišče, ki
bo imelo dva člana. Prvega
bo imel nastavit mednarod-
ni sodnik, drugega pa turška
vlada, toda Turki s tem predlo-
žbo niso zadovoljni.

IZENACENJE PROMET- NIH ZAKONOV V OHIO.

Včeraj se je sestala v Colum-
bijski konferenca pravnih ravna-
teljev iz 94 obhiskih mest, da raz-
sodijo emoten prometni zakon
v Ohio. Ohijjski pravni ravna-
telji Lamb je predlagal, da se ta
zakon posebej odseka za se-
pa palni sobi. Zdravniki pravijo,
da so povzročili smrt plini od forne-
za.

Drzen rop na Euclid Avenue

OROPALI SO BLAGAJNO
'ROLLER SKATING RINKA'
VPRICO 600 LJUDI.

Trije banditi so sinoči vzpri-
zorili v predvorani Judd Roller
Skating Rinka na 4601 Euclid
Ave. nad vse drzen rop, kateremu
je bila priča nad 600 oseb broje-
ča množica ljudi. Banditi so na-
prej pobili na tla tajnika družbe,
ki vodi tamkajšino zabavišče ter
pograbil pločevinasto škaflo, v
kateri se je nahajal del večernih
dohodkov, ustrčili kakega pol-
ducata strela nad glavami na-
vzočih ter pobegnili. Neki usluž-
benec zabavišča je sledil bandi-
tom v temno ulico, ki drži ob po-
slopiju ter ustrelil za njimi več
strela, toda banditi so ušli, ako-
ravno, so v svojem begu vrgli
proč škaflo z denarjem.

Zastavljalnica oropana.
V zastavljalnici Morris Kapla-
na na 1427 Central Ave. so v
torek pozno popoldne prišli tri
banditi, zaklenili vrata za seboj,
pogasil luči ter prisilili Kaplana
z revolverji v rokah, da je mirno
gledal, ko so odnesli \$520 v go-
stovini, \$3000 pa v razni zlatni-
ni. To je bil eden izmed najbolj
drznih ropov, kar se jih pomeni
v Clevelandu zadnji čas, pravi
policija. Obenem so roparji v tem
slučaju odnesli nenavadno veliko
vrednosti.

Kaplan je bil eden v predstavi-
ni, ko je stopil neki moški ter ga
prosil, da mu pokaže nekaj ur.
Po nekaj trenutkih ogledovanja
je moški potegnil revolver ter ga
nastavil Kaplanu na prsa, ukazuj-
joč mu, da dvigne roke.

"Za božjo voljo ne streljaj!"
je zaklical Kaplan, kot je pozne-
je povedal. "Imam ženo in tri
male otroke. Vzemite vse, kar želim,
toda ne streljaj."

Nato sta prišla v prodajalno
še dva moška. Kaplan je najprej
upal, da mu bosta pomagala, toda
videl je, da je vse upanje zaman,
ko sta se nasmejela, in ukazala
prvem, da odnese Kaplanu v so-
bo za trgovino, medtem ko sta
onadva odprla register in pobra-
la razne kose zlatnine. Nato sta
ukazala Kaplanu, da pride nazaj
v prodajalno, kjer je moral pod
pretnjo smrti odpreti varnostno
blagajno, v kateri se je nahajala

Slika predstavlja dva irska republikanska voditelja,
Rory O'Connora, (na levi) ter gen. Liam Mellowsa, za
sta bila pred kratkim pred irskim vojaškim tribunalom
obsojena na smrt ter ustreljena na dvorišču Mount Joy
jetnišnice v Dublinu.

Proti brezbržnim av- tomobilistom.

DETROITSKI SODNIK JE OD-
REDIL, DA SE VSE TAKE
AVTOMOBILISTE PREIŠČE,
ČE SO DUŠEVNO ZDRAVI.

Detroit, 20. dec. — Tukajšnji
sodnik Charles L. Bartlett, ki
je šele pred kratkim iznenadil vsa
Ameriko, ko je brezbržne avto-
mobiliste dal odpeljati v bolniš-
nico, da vidijo živne brezbržne
vožnje, je sedaj poskušal novo
metodo, da odzdravi take lastnike
avtomobilov, ki v svoji brezmi-
selnosti postavljajo v nevarnost
vsakega, ki so pada na ulico. Od-
redil je namreč, da se vse brez-
bržne in prehitro vozeče avto-
mobiliste podredi temeljiti pre-
iskavi, ki naj dožene, da li so po-
polnoma normalne pameti.

Domneva se, da bo ta drasti-
na akcija sodnika Bartletta napra-
vila na avtomobiliste velik vtis,
in da se bo kot posledica število
nesreč in smrtnih poškodb zelo
zmanjšalo.

Vse take avtomobiliste, ki bo-
do spoznani krivim prehitre vo-
žnje, se bo takoj na licu mesta v
sodniški preiskalo, in ako bo po-
seben sodni psihiatrist, dr. A. L.
Jacoby, izjavil, da je pronašel
dokazne nenormalnosti, bo sodnik
odredil, da se tako osebo od-
pošlje v umobolnico kot vsako
drugo umobolno osebo.

Osebam, ki bodo izročene v u-
mobolnico, se ne bo nikdar več
izdalo dovoljenja za vožnjo in
poročilo o njih duševnem stanju
se bo izročilo tudi državnemu
tajniku.

— Starišem Fabjen na 391
E. 161. St. je umrla leto in pol
stara hčerka. Pogreb se vrši v so-
boto jutraj. Starišem naše so-
žalje!

— Starišem Lunder, stanuju-
čem na 6829 Bayliss Ave. je umrl
7let star sinček Ferdinand. Po-
greb se vrši v petek jutraj. Dru-
žini naše globoko sočutje!

— Neko trinajstletno dekle, so-
larica Audubon šole, je bila na-
padena včeraj opoldne od dveh
moških. Skočila sta iz avtomobila
na 3218 E. 128. St. ter je na-
padla. Ime dekleta ni znano.

večja svota v gotovini. Ta pro-
dajalna je bila preteklo leto že
štirikrat oropana tekmo noči.

SLOVENSKI DE- ČEK OBSTRELJEN.

STREL JE PADEL Z VLAKA,
KO SO DEČKI METALI SNE-
ŽENE KEPE VANJ. — POLI-
CIJA PREISKUJE.

Otroška razposajenost in brez-
obzirnost nekakega železniškega u-
služenca je sinoči prinesla žalost
in tragedijo v slovensko dru-
žino Medveš, ki stanuje na 1003
E. 66. place. Petnajstletni Frank
Medveš je bil namreč sinoči zelo
nevarno obstreljen, ko se je z več
drugimi prijatelji in svojim 13-
letnim bratom Rudolfom podal
do železniške proge na 65. St.
in je tamkaj s tovariši vred v svo-
ji otroški razposajenosti pričel
metati snežene kepe v mimo vo-
zeči tovorni vlak. Z njim sta bila
poleg Rudolfa tudi 15-letni Frank
Lavrich, 6218 St. Clair ave. in
10-letni Ludwig Zimmerman, ki
stanuje ravno tam.

Obstreljen je Frank Medveš
se sedaj nahaja v St. Luke's bol-
nišnici, in zdravniki pravijo, da
je njegovo stanje jako kritično.

Rudolf je dogodek policiji opi-
sal na sledeči način:

"Ko smo prišli do proge, smo
se pričeli igrati na nekem vago-
nu, ki je brez strehe ter pričeli
delati snežene kepe. Nanadoma
smo zagledali vlak, ki je bil na
predzadnjem vagonu velik dvig-
ač, na katerem je visela svetil-
ka. Ravno ko je ta vagon šel mi-
mo, smo pričeli metati v svetilko
kepe, toda vlak je šel tako hitro,
da so kepe zadele zadnji vagon.
Ravno v tistem trenutku sta sto-
pila iz zadnjega vagona dva mo-
ška, in eden izmed njiju je poteg-
nil revolver in ustrelil."

"Frank je padel na tla ter za-
klical: 'Zadet sem, zadet sem!'
Ostala dečka sta bežela, jaz pa
sem ostal pri Franku."

Rudolf je nato ranjenemu
bratu pomagal do tovarne Lake
Erie Bolt and Nut Co., kjer se je
Frank onesvestil. Uslužbeni v
tovarni so brž obvestili policijo,
ki je odpeljala ranjenega dečka
v bolnišnico.

Policija je takoj telefon. po-
liciji v Elyriji, da preišče moštvo
na vlaku, ki je dospel sinoči tam-
kaj, da naloži premoga. Policija
v Elyriji je po preiskavi dognala,
da sta se v zadnjem vagonu vo-
zila dva uslužbenca. Eden izmed
njih se je izjavil, da je bil zadet
od snežene kepe v usta na E. 55.
St. in ne na E. 65 St. Toda ta dva
hot tudi strojevodja pravijo, da
sploh niso slišali nikakega strela,
in da tudi niso videli nikakih po-
tepuhov na vlaku. Policija je vse
zobje vlaka preiskala, toda na-
šla ni pri nobenem revolverja,
nakar jih je spustila.

Medtem pa je clevelandka po-
licija skušala zvedeti od dečkov,
kakšen je bil človek, ki je stre-
ljal.

"Streljanje je bilo povsem
brez poviča," se je izjavil sino-
či policijski poročnik Weiss, "in
ako nam bo mogoče identificirati
človeka, ki je streljal, se ga bo
obtožilo streljanja s smrtnim na-
menom. Dečki niso storili nikake
škodice in zelo žalostno je, da je
eden izmed njih ranjen. Strelja-
nja bi se ne smelo posluževati za
strašilo malih dečkov."

Tudi železniški detektiv so-
delujejo s policijo v prizadeva-
nju, da izsledijo človeka, ki je
obstrelil dečka. Kot se izjavlja

NEMČIJA ZA ODŠKODNINSKO KONFE- RENCO.

NEMŠKI POSLANIK SE JE FORMALNO OBRNIL
NA AMERIŠKO VLADO S PROŠNJO, DA SKLIČE
TOZADEVNO MEDNARODNO KONFERENCO.

Washington, 20. dec. — Nemčija je prišla na dan s
predlogom, da se imenuje komisija ekspertov, ki naj bi
določila, koliko odškodnine je Nemčija v stanu plačati. V
ta namen se je Nemčija obrnila na ameriško kot tudi vse
zavezniške vlade s prošnjo, da se skliče mednarodno kon-
ferenco.

Francija je pravkar potem Poincareja odklonila
nemški predlog, kot se poroča semkaj iz jako zanesljivih
virov.

Ta slučaj jasno prikazuje, pred
kako veliko nalogo stoji ameri-
ško vlado v njenem prizadevanju,
da se reši kritični položaj v Ev-
ropi.

Nemški poslanik, dr. Otto
Wiedfeldt, je danes predložil a-
merišnemu državnemu tajniku
Hughesu nastopni načrt:

1. Nemčija sugerira, da se na-
stavi komisija ekonomskih izveš-
tancev, ki naj bi dognali, koliko
je Nemčija zmožna plačati.

2. Nemčiji bi bilo najbolj po-
godu, če bi vse člane te komisije
imenovala ameriška vlada.

3. Nemčija je pripravljena
taki komisiji iti v vseh ozirih na
roko.

4. Nemčija ne bi rada sama
od sebe izjavila, koliko je v stu-
nu plačati, ker je mnenja, da bi
Francija in drugi zavezniki od
nje določene številke.

5. Nemčija je prepričana, da
bi bila v stanu plačati še enkrat
toliko oziroma veliko več, ako bi
se iz Nemčije odpoklicalo oku-
pacijsko armado zaveznikov.

6. Nemčija bi na sklep take
komisije podala kategoričen od-
govor, to se pravi, sprejela bi ga
v celoti, ali pa zavrgla v celoti.

Vesti iz Pariza javljajo, da je
Poincare odklonil nemški pred-
log, ker smatra londonski ult-
matum, glasom katerega bi mora-
la Nemčija plačati še 132.000-
000.000 zlatih mark, še vedno
merodajnim, medtem ko se v ame-
riških krogih odkrito priznava,
da Nemčija ne zmore tolike svote.

— Tatovi, so oropali, včeraj
družino Fancsaly na 3055 Ful-
ton Rd. za ves denar, s katerim
si je mislila napraviti vesel Bo-
žič. Za časa, ko se je pomenko-
vala Mrs. Fancsaly na dvorišču
s sosedami, so prišli v stanovanje
tatovi, in ko se je vrnila v hišo,
so jo napadli. Hoteli so vedeti,
kje ima denar. Ko jim ni hotela
tako povedati, so jo vlekli k pli-
novi peči ter jo trpinčili s tem,
da so ji vtikali noge v ogenj. V
hiši je bilo le \$10 v gotovini in
ček za \$30, s katerim denarjem
se je mislilo nakupiti božičnih
daril za otroke, toda roparji so
jih ztaknili in odnesli. Med trpin-
čenjem uboge matere, ki ni hote-
la povedati skrivališča denarja,
se je vnela obleka, katero je ime-
la v delu za neko žensko, katero
je hotel njen mož presenečiti za
praznike z novo obleko. Tako so
povzročili roparji žalosten Božič
za dve družini.

— Za rojaka Frank Milroy
je nabrala društvo št. 7 SDZ.
svoto \$10.00. Hvala nabiralcem
in darovalcem.

policija, je to prva nesreča v te-
končnem letu, kot posledica kepa-
obstrelil dečka. Kot se izjavlja

Kongresni odsek bo "opral" Daughertyja

PODAL BO POROČILO, DA NI
DOKAZOV ZA NJEGOVO
OBSTAVITEV.

Washington, 20. dec. — Za-
sluševanje pred kongresnim pra-
vosodnim odsekom glede odstavi-
vitve justičnega tajnika Daug-
hertyja bo najbrže zaključeno ju-
tri. Pričakuje se, da bo odsek
sporočal kongresu, da se pri za-
sluševanju ni predložilo zadosti
dokazov, ki bi bila upravičena
odstavitev.

Kot znano, je kongresman Kel-
ler odklonil nadalje izpričevati
pred odsekom, ker je izprevidel,
da odsek, kateremu predseduje
kongresman Volstead, ki je oseb-
no naklonjen Daughertyju, abso-
lutno neče, da bi se preiskavo
vodilo temeljito in da mu je sa-
mo na tem, da se ga popolnoma
opere.

LORAINSKE NOVICE.

Obče poznani rojak Jos. Sro-
te in njegova soproga seta bila
oropana za \$80 v gotovini zad-
nje sredo zvečer, malo pred sed-
mo uro v uradu na 23. cesti po-
leg Pearl ave. Kakor vse okro-
žnine kažejo, so bile roparju
precej dobro znane razmere v
Mr. Svetelkovev uradu, ker si-
cer bi ne bil mogel odnesti pete
varno kot jih je. Vendar pa je
bandit prežrl \$600, kar je tudi
sreča v nesreči.

Dr. Sv. Alojzij, št. 6 JSKJ je
na glavni seji izvolilo vse stare
članske, kar znači, da vlada
lepa sloga. Prezreti tudi ne
smemo, da se je to društvo
spomnilo S. N. Doma in odlo-
žilo, da kupi še za \$350 delnic.
Tako bo društvu lastovalo za
\$1000 delnic. Posnemajna vred-
no za vsa ostala društva, kakor
tudi za posameznike. Društvu
pa naše čestitke. S. N. Dom pri-
redi na 26. dec., to je na Stefa-
nov večer veselico. Začetek kot
po navadi. Cenj. občinstvo je
prošeno, da se vdeležijo mnogo-
brojno zabave, kajti to je zad-
nja za letos in prihodnja bo še
pustno soboto, potem pa nobene
več prej, kot da se bo začela
dvigati stavba S. N. Doma. Vse
Slovence in sploh Jugoslovane,
se pa prosi, da naj ne vodijo
svojih prijateljev drugorodcev
na to veselico kot običajno, kaj-
ti veselica bo domača, torej sa-
mo za nas jugoslovanski živeli,
in za nikogar drugega. Prosi se
torej, da to vpoštevate.

Poročevalce.

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

Business Place of the Corporation 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.0
POMAMEZNA STEVILKA 3. SINGLE COPY 2c.

Lastnje in izdaja za

Ameriko-Jugoslavanska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravljalstvo.

CLEVELAND, O., ČETRTEK, (THURSDAY) DEC. 21st.

Princeton 551

104

Randolph 5811

DOLGOVI JUGOSLAVIJE AMERIKI.

G. Milivoj S. Stanofjević, profesor na Columbia University v New Yorku, je imel razgovor z ameriškim trgovskim ministrom Hooverjem o dolgovi Jugoslavije Ameriki in je napisal o tem v zagrebškem "Pokretu" članek, iz katerega povzamemo:

V zadnjem času pišejo ameriški listi mnogo o evropskih dolgovih, ki so bili narejeni za časa svetovne vojne. Gotovi finančni krogi želijo, da se ta dolg reducirira ali deloma odpusti, ker je narejen za obrambo splošne in skupne stvari, a poleg tega je Evropa finančno tako izčrpana, da za sedaj ne more plačati niti obresti, a o glavnici ni govora vsaj za deset ali dvajset let. Ker ima tudi naša država priličen dolg v Ameriki, sem se zainteresiral za ameriško vladino stališče o tej zadevi ter posetil trgovinskega ministra. Trgovinski minister gospod Herbert Hoover je bil toliko priazen, da mi je v kratkem razgovoru podal o sedanjih finančnih situaciji svoje mišljenje, ki je gotovo obnem tudi stališče ameriške vlade.

"Vi želite zvedeti za moje mišljenje o evropskih dolgovih v Ameriki?" me je vprašal.

"Ne, gospod minister, to bi bil tudi preobširen predmet. Mene bi bolj zanimalo vaše mišljenje o jugoslovanskem posojilu."

"Ali ste vi Jugoslovian?"

"Sem."

"Potem pa veste vi več o jugoslovanskem posojilu nego jaz."

"Jaz vem samo, da je Srbija za časa vojne dobila iz Amerike 26 milijonov dolarjev. Kasneje se je ta dolg povečal na nekaj večjo vsoto. Letos je Jugoslavije sklenila novo posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev, vendar ta dolg nima mnogo zveze z blagajno ameriške vlade, ker je bil zaključen s privatnim finančnim sindikatom."

"Toda, ali vlada kraljevine SHS misli poravnati ta poslednji dolg?"

"Ako ne bi mislila tako, bi bržkone posojila ne dobila. Jugoslovanska vlada je dala garancijo, da bo poravnala dolg po zaključenem dogovoru."

"A prvi (vojni) dolg?"

"Mislim, da bo poravnala tako prvi kaker poslednji dolg, ali v ameriških listih čitam, da se bodo Franciji in še nekaterim evropskim državam vojni dolgov odpustili ali vsaj znatno reducirali. Ako je ameriška vlada tako usluž-

na napram francoski vladi, zakaj bi potem tudi jugoslovanska vlada ne mogla računati na kakšno olajšanje? Francija je velika in bogata, a Jugoslavija je daleko manjša in siromašnejša v vsakem oziru."

Da razgovor ne zaide na stranske poti, je minister začel pojasnjevati stvar načelno brez ozira na to, da li gre za francosko, jugoslovansko ali katero drugo evropsko vlado. Minister priznava, da je mnogo resnih listov v Evropi in v Ameriki, ki zastopajo stališče, da je treba vojni dolg evropskih držav reducirati. Ta dolg znaša sedaj nekaj nad 12 milijard dolarjev, a obresti in amortizacija znašajo letno okoli 350 milijonov dolarjev.

Minister pravi nadalje: "Vojni dolgovi in stvari niso dolgovi ameriški vladi, nego ameriškim državljanom. Ker ameriški podaniki niso udeleženi na teritorialnem in kolonialnem vojnem dobičku ter ne pričakujejo niti vojne odškodnine, zahteva pravica, da se jim vrne ono, kar so drugim posodili v dobi njihovih težkih preizkušenj. Nespoštovanje dogovorov pomeni podžagati steblo mednarodnega zaupanja."

"Ali mislite, g. minister, da bo Evropa svoj dolg plačala v denarju in da bo svojo malo količino zlata, ki jo še ima, poslala v Ameriko do svojega poslednjega zlatnika?"

"Ne, ne, tega ne mislim. Plačanje se mora izvršiti z ekspedicijo blaga ali sirovin. Je več načinov, po katerih se more poravnati dolg med upniki in dolžniki."

Na mojo pripombo, da bi popolna izvršitev dogovorov med Francijo in Ameriko pomenilo izvršenje dogovora med Nemčijo in Francijo, je dejal minister Hoover:

"Da, ko bi mi reducirali Franciji dolg, potem bi Nemčija isto zahtevala od Francije in njenih zaveznikov, potemtakem tudi od Jugoslavije. Ko bi se enkrat začel proces reduciranja med Francijo in Ameriko, bi se potem "ipso facto" razširil tudi na ostale evropske države v ško-ko ugleda mednarodnih pogodb in uveljavljenih mednarodnih principov."

Smrtna nesreča na Grintavcu.

Letošnje leto je posebno nesrečno za naše planinstvo. Petila se je znana smrtina nesreča na Bambergovih poti na Triglavu, potem ona na Srednji Ponci in sedaj na Grintavcu.

V soboto popoldne se je odpravila s kamniškim vlakom v gore družba ljubljanskih turistov, med njimi gg. avskultant Joško Turk, žel. asistent Hinko Sircelj, tipograf Janez Bitenc z gospo, žel. revident Merzeli, nadučitelj Ivan Tavcar in magister Stanko Kmet. Pohiteli so na Cojzovo kočo z namenom, da poskusijo pristop na Skuto.

Nameravana tura je v običajni poletni dobi brez posebnih nevarnosti, mogoča je tudi zred v januarju. Koncem novembra so takšne ture radi novega, še prenzkega in neuležanega snega in radi posledice na skalah, ki strle iz snega, ne samo prav težavne, ampak izredno opasne tudi za do-

bro izvežbanega planinca.

V nedeljo so se 4 inenovanhi turistov odpravili na pot iz Cojzovo kočo čez Mala vrtica in od tod levo zapadno do žleba ali doline med Velikim Grintavcem in grebenom Malega Grintavca. Tu so se ustavili in iskali markacijo. Avskultant Turk se je ločil od družbe in se kljub odločnim svarilom spustil najprej kakih 100 metrov v dolino, jo prečkal in se potem vpenjal naravnost po steni navzgor, dočim so tovariši ostali na grebenu, ki ga nekateri imenujejo "Mali Grintavec". Turk je dospel še kakšnih 20—30 m nad svoje tovariše, preplezal potem še eno steno in dospel na strmo snežišče, pod snegom je bila še trava, — tu pa je nenadoma zdrnil.

Iz družbe, ki ga je čakala na "Malem Grintavcu," se je baš ta hip nekdo ozrl kvišku, kje da Turk ostaja, in je zapazil njegov padec. Nesrečnej je drvel z velikansko brzino po strmim snežišču in čez stene približno 150 m navzdol ter izginil turistom izpred oči. Njegov cepin je ostal

na mestu padca trdno zasajen v sneg, kar kaže, da je nesrečni planinec to prepotrebno orodje v kritičnem trenutku morda slučajno ali pa iz presenečenja izpuštil ter tako izgubil glavno svojo tehnično oporo, ki je na takšnih mestih neobhodno potrebna. (Slučaj je torej deloma aličen, kakor pri Cerku, ki je dal cepin iz rok, svojim tovarišem.) Nesreča se je zgodila ob pol 1. uri popoldne.

Družba je na to sestopila s potrebno opreznostjo, da poišče nesrečnejca. Precej globlje je našla najprej krvavo sled in še nižje pri neki skali mrtvo truplo nesrečenega tovariša. Očividno je med padcem večkrat treščil z glavo ob skalo z vso močjo, kajti lobanja je bila razbita, da so izstopili možgani, in mu je bil ves obraz okrvavljen. Smrt je bila brezdvomno nastopila takoj že pri prvem udarcu.

Tovariši so se vrnili v koč po nosilnice in vrvi, da preneso pone srečnejca, ker je pa čas za povratek že prišel poteki so morali oditi na Kranj in se vrniti po truplo še le danes. Avizirani so tudi vodniki, da se udeležijo prenosa. Iz Ljubljane sta pohitela po svoje-ga ljubljene brata gg. Rajko in Albin Turk.

Pokojni Joško Turk je spadal k mlajši generaciji "Drena" in je bil znan kot zelo podjeten, neustrašen in vtrajen planinec, obenem pa tudi zelo priljubljen in vesel tovariš. Tudi na večer pred nesrečo je v koč zabaval svoje društvo s harmoniko. Bil je tudi navdušen smučar in planinski fotograf; star je bil 25 let, avskultant tukajšnjega sodišča, že iz srednje šole učen planinarstva, vesel, toda trezen mlad mož. Studiral je na Dunaju in studije dovršil v Pragi.

Iz stare domovine.

Glavni odbor socialistične stranke obsodil Peričevce. Glede koalicije Perič-Kocmurjeve skupine s komunisti in Čarjevimi boljškimi, so priobčile "Radniške Novine," ki so glasilo glavnega odbora socialistične stranke v Jugoslaviji, dne 17. novembra članek, v katerem pravijo med drugim: "V Ljubljani je prišlo do razdora v strankini organizaciji. Nastal je spor radi notranjih nesporazumov. Zaradi tega je moral nastopiti tudi glavni strankni odbor, da spor poravna, in zdelo se je, da se mu je to posrečilo. Prišla pa je sedaj v tej stvari do novega zapleta. Skupina, ki

ima za svoje glasilo "Zarje," je šla v koalicijo s klerikalci in komunisti v namenom, da z njimi skupno nastopi pri bližnjih občinskih volitvah. S tem so napravili dve napaki: prvič so šli v volilno koalicijo s političnimi strankami brez predhodnega dovoljenja strankinega vodstva in ne da bi sploh smatrali za potrebno vprašati za to dovoljenje. Dalje so šli v koalicijo s strankami, s katerima se nahaja naša stranka trenotno v najostrejši borbi, ker se klerikalci in komunisti poslužujejo najnesramnejše demagogije v agitaciji med delavstvom in najbrezobzirnejših sredstev proti našemu pokretu. Drugič je s tem naš pokret v Ljubljani razdvojen in njegov uspeh oslabljen. Radi tega moramo najostreje obsoditi postopanje skupine okrog "Zarje." Skupina okrog "Zarje" bo morala za svoje postopanje, ki je nasprotno tudi strankinemu pravilniku, izvajati nujne posledice. Smatrali smo za potrebno ugotoviti tudi službeno strankino stališče v tej zadevi, kar smo s tem storili." — Radovedni smo, kako bo na to obsodbo reagirala Peričeva skupina. Ako kljub tej obsodbi vztraja v koaliciji s komunisti in klerikalnimi boljškimi, se je s tem sama izključila iz socialistične stranke in nima več pravice se imenovati socialistična. Dejansko se je tudi že pojavil močan odpor med socialnimi demokratami, ki pripadajo Peričevim, proti nesimpatični zvezi s klerikalci, zato je treba računati s tem, da bo za Bernotovo skupino odpadlo veliko več glasov, kakor se je prvotno računalo.

Ženska volilna pravica v Franciji odgojena "sine rie." Zadnje seja francoskega senata 22. nov. je bila zelo dobro obiskana. Vse tribune so bile polne francoskih žensk, ki so pričakovale, da senat izpolni njihovo zahtevo po volilni pravici. Toda zgodilo se je, da je senat načrt, ki ga je zbornica odobrila, odgodil sine rie. To se pravi na nedoločen čas. Tudi lahko, da bi se ta načrt ne vrnil več v razpravo. Odgojena pa je bil načrt s 156 proti 134 glasovom, torej z malo večino. kar je navzoče Francozinje na polnilo z upom, da jim prihodnjost vendarle prinese volilno pravico, četudi je v letu 1922 še ne dobe. Nato pa so vzkliknile: "Prav! Naj živi republika vseeno!" Zunan zbornice so priredile veliko demonstracijo.

Majhna razlika. Sir Robert Walpole je nekot povabil večjo družbo k sebi. Med družbo se je nahajal tudi vojvoda Norfolkski, kateremu je nasproti sedel nava-

den mešan, ki ga pa vojvoda ni bil posebno vesel in je mešan s pikirimi opazkami zbadal. Ker se ni nihče za zbadanje zmenil, je končno zaklical: "Čul sem, da je bil vaš oče mesar!" "Popolnoma soglašam," je odvrnil mešan — "samo razlika je ta, da je moj oče vole pobijal, vaš jih je pa vzgal....."

Kupčija z bolhami. Neki pariški starinar je izdajal v dnevnih listih oglaš, v katerem je naznanjal, da plača za 100 živih bolh 3 franka. Ker je bila pa trgovina z bolhami zelo dobičkonosna, bilo kmalu precej konkurence in našli so se starinarji, ki so plačevali za 100 bolh celo 10 frankov. Ljudje so seveda zagonetno zmajevali z glavami, ker niso vedeli čemu se potrebujejo bolhe. Neki pariški dnevniki so seveda zagonetko razjasnili. Neki tvorničar, ki je izdelaval sredstva proti bolham je v svrhu reklame kazal učinek svojega sredstva na živih bolhah. Listi tudi poročajo, da je bilo število prodajalcev bolh veliko več, kot pa je bilo tvorničarjev ponudb.

Vzbujanje mrtvih. Od davnih časov poznajo Japonci način, kako se lahko zbudi človeka mrtvih. Ta način imenujejo kapitulacija. Anglički potovalec kapitula. Lglen je imel priliko seznaniti se z poznavalet katsu in izvedeti njih tajnost. Delal je poizkuse najprej z opicami, potem pa s človeki. Vse izkušnje so se končale v Santiagu z nekim bokserjem. Zdravnik je konstatiral, da je bokser mrtve, potem katsu se je posrečilo mrtvega zopet živiti. Drugi slučaj je bil s črnecem, ki je bil ubit s kamnom. Naveden zdravnik je konstatiral smrt, nekaj minutah zopet živ.

- Upoštevajte govorce, ki oglašajo "Enakopravnosti."

SKOZI PUSTINJE IN PUŠČAVO.

Spisal Henrik Sienkiewicz.

Oba tabora je delila oddaljenost nekaj kilometrov, toda ker so od obeh strani obenem hiteli nasproti, pot ni trajala tako dolgo. Kmalu je bilo karabinove strele mogoče ne samo slišati, ampak tudi videti. Še ena raketa je zletela v zrak, oddaljena samo še nekaj sto korakov. Potem so zabliščale številne luči. Lahna višina sveta jih je za trenotek zakrila, ko je pa Stanko preletel višino, je stal naenkrat pred vrsto zamorcev, ki so držali v rokah goreče baklje.

Na čelu vrsti sta šla dva Evropejca v angleških čeladah in s karabinama v rokah. Stanko je na prvi pogled spoznal v njih kapitana Glenu in dr. Claryja.

XLIV.

Odprava kapitana Glenu in doktorja Claryja ni imela namena poiskati Stanka in Nelko. Bila je številna in dobro prekrbljena vladna odprava, odposlana, da preišče severovzhodna pobočja velikanske gore Kilima Nžaro in še malo znane obširne pokrajine na severu od te gore. Kapitan kakor tudi doktor sta sicer vedela, da sta bila otroka ugrabljeni iz Medinet el Fayum, ker so to novico prinesli angleški in arabski časniki, toda mislila sta, da sta otroka ali pomrla, ali pa ječita v suženstvu Mahdija, iz katerega doslej še ni prišel noben Evropejec. Clary, čegar sestra je bila omožena z Rawlisonom v Bombayu in ki se je, jako navdušil za malo Nelko ob času svojega potovanja v Kai-

ro, je jako bolešno občutil to zgubo. Tudi vrliga dečka sta oba z Glenom odkritosrečno obžalovala. Nekajkrat sta tudi poslala brzojavke iz Mombassa h gospodu Rawlisonu z vprašanjem, če otrok še niso našli in šele po zadnjem neugodnem odgovoru, ki je došel znatno pred odhodom karavane, sta popolnoma izgubila vsako nado.

Ni jima prišlo niti na misel, da bi otroka, ki sta bila odpeljana v ujetništvo v oddaljeni Hartum, se zamogla prikazati v teh krajih. Vendar sta se ob večerih, po končanem dnevnem delu, večkrat o njih pogovarjala, kajti doktor ni na noben način mogel pozabiti krasne dedice.

Med tem se je pomikala odprava vedno dalje. Po daljšem prebivanju na vzhodnem pobočju Kilima Nžaro, po preiskavanju gornjega teka rek Sabake in Tany in gor Kemia, sta kapitan in doktor zavila v severni smeri, prekoračila močvirnate Guassa-Nyiro in prišla na obširno ravnino, brezljudo in naseljeno samo od številnih čred antilop. Po trimesečnem potovanju so potrebovali ljudje daljšega odpočitka, torej je kapitan Glen, ko je odredil neveliko jezero z zdravjo, temno vodo, veliki postaviti ob njegovem bregu šotore in je določil desetdnevni odpočitek.

Med odpočitkom sta se Evropejca pečala z lovom in urejevanjem zemljepisnih in prirodopisnih beležk, zamorci so se pa predali ljubljenu praznovanju. Tu se je zgodilo nekega dne, da je doktor Clary, ko je zjutraj vstal in se približal bregu, zagledal nekaj Zanzibarcev iz karavane, ko so z dvignjenimi glavami gledovali nek predmet na vrhuncu visokega drevesa in ponavljali neprestano: "Ndege — akuna ndege! — Ndege?" (Ptici — ne ptici — Ptici?)

Doktor je bil kratkoviden, torej je poslal v šoto po daljnogled, potem je pa pogledal na predmet, katerega so pokazali zamorci — in veliko začudenje se je prikazalo na njegovem obrazu.

"Pokličite kapitana," rekel je,

Toda preden so prihiteli zamorci, se je že prikazal kapitan pred šotom, ker se je ravno odpravil na antilope.

"Glej, Glen," rekel je doktor in pokazal z roko kvišku.

Kapitan je dvignil glavo, prislonil roke k očem in se začudil ne manj kot doktor.

"Letajoči zmanj!" zaklical je.

"Da, toda zamorci ne izpuščajo zmajev, od kod bi se torej vzeli?"

"Morda se nasebina Evropejcev nahaja v bližini ali pa kakšnih misijon."

"Že tretji dan vleče veter od zahoda, ali od krajev neznanih in najbrže ravno tako neobljubljenih, kot ta džungla. Sicer pa veš, da tu ni nobenih naselbin, niti misijonov."

"To je pa res čudno . . ."

"Na vsak način morava vzeti dolitega zmaja . . ."

"Morava. Morda zveza, odkod prihaja."

Kapitan je dal povelje. Drevo je bilo nekaj deset metrov visoko, toda zamorci so naenkrat splezali na vrhunec, sneli previdno ujetega zmaja in ga izročili doktorju, ki ga je pogledal in rekel:

"Ima neki napis . . . ogledimo . . ."

In priprl je oči, ter jel čitati:

Naenkrat se mu je obraz spremenil in roka zatrepala.

"Glen," rekel je, "vzemi to in preberi in povej mi, če se mi ni od solnčnega pika zmešalo v glavi?"

Kapitan je vzel bambusov okvir, h kateremu je bil prilepljen papir, v roke in je čital sledeče:

Nelly Rawlison in Stanislav Tarkowski, iz Hartuma poslana v Fašodo, a iz Fašode odpeljana

NA VZHOD OD NILA.

sta se iztrgala iz rok demišev. Po dolgih mesecih potovanja sta prišla k jezeru, ki leži na jugu od Abesini-

je. Gresta k oceanu. Prosita za naglo pomoč. Na strani se je nahajal še sledeči dodatek napisa z drobnejšimi črkami:

Ta letajoči zmaj, štiriinpetdeseti po vrsti, je izpuščen z gor, ki obdajajo v zemljepisu še neznano jezero. Kdor ga najde, naj sporoči upravi prekopov Port Saidu, ali pa kapitanu Glenu v Mombassa. Stanislav Tarkowski.

Ko je izvenel kapitanov glas, sta se prijatelja gledala in molčala.

"Kaj je to?" vprašal je slednjič doktor Clary.

"Očem ne verjamem," odvrnil je kapitan.

"To vendar ni omama?"

"Ne."

"Napisano je izrečno: "Nelly Rawlison in Stanislav Tarkowski."

"Popolnoma jasno . . ."

"In nahajati se morata kje v tukajšnjih krajih."

"Bog ju je obvaroval, torej je verjetno."

"Bodi zahvaljen!" zaklical je doktor vneto.

"Toda kje ju iskati?"

"Ali ni več na zmagu?"

"Se nekaj besed, toda dotični prostor je raztrošveja. Težko je prečitati."

Oba sta nagnila glavi nad papirjem in šele po gem preiskovanju zamogla prečitati:

"Deževni čas je davnó minul."

"Kaj to pomeni?" vprašal je doktor.

"Da je deček zgrešil čas."

"In je na ta način vsaj približno hotel naznait kdaj je izpuštil zmaja. Imaš prav. Torej je bil zmaj izpuščen še nedavno."

"Ako je tako, ne morata biti daleč."

(Dalje prihodnjic.)

Josip Kostanjevec:

KOTANJSKA ELITA.

Slavni čitalniški odborniki so posla, toda zadovoljen, na ponu- pristopali drug za drugim ter se jeno stolico in takoj položil de- klanjali Travnu, ki je vračal po- beli svoji nogi drugo vrh druge klone na vse strani ter podajal ter opazoval z napeto pozornos- roko vsakemu po vrsti, kakor jih je imenoval gospod Štipko.

Ko je bilo predstavljenje for- malno dovršeno, je izpregovoril Traven:

"Gospodje, prosim, sedite!" In ponujal jim je stole.

Toda gospod Štipko Lešnik je živahno ugovarjal: "Ne, gos- pod profesor; dokler ni dovršen oficijalni del našega pohoda, ne smemo! Torej potem! — Torej smemo! Kar nas je tukaj, predstavi- jamo obenem tudi veseljski od- sek slavnostne kotanjske čital- nice. Ker nameravamo imeti pri- hodnjo soboto veselico z igro in petjem, je torej sklenil naš odsek, da vas, velečasti gospod profesor, osebno in "in corpore" povabi na ta večer. Torej zdaj smo mi vsi tukaj in vas vljudo- vabimo! Torej blagovolite spre- jeti in blagohotno uvažiti to is- kreno vabilo!"

"Prevelika čast! Prevelika čast!" je hitel Traven.

"Torej, s tem je končan oficij- alni del našega pohoda," je takoj pritaknil gospod Lešnik in pri- jel za stol.

Traven jim je tedaj ponudil še enkrat stole, in sedli so.

Gospod Štipko Lešnik se je skustil, utrujen od oficijalnega

"Ta pa, ta!"

"Kdo pa je predsednik čital- niški?" vpraša Traven.

"Gospod sodnik Perko, izbo- ren, veleizobražen, torej duhovit, značajan mož! To: v —" je hitel Lešnik v eni sapi.

"Sam bi se bil prišel danes predstaviti, ali zadržan je dopol- dne; sporoča pa vam po meni, da si bode šel v čast, ako vas bo de- mogel pozdraviti na sobotni ve- selici," se oglasi Raven.

"Ako mi bo le mogoče, pri- dem," odgovori Traven.

In razgovarjali so se dalje. Kontrolor je razložil Travnu ves čitalniški aparat, navedel vse posamezne odseke, naštel naj- imenitejše ude ter naposled izra- zil željo, da bi se vpisal v čitalni- co tudi gospod profesor, čemur je le-ta radovoljno pritrdil.

Šele ko je bila prazna stekle- nica, so se odborniki poslovili pri Travnu in odšli zadovoljnih obra- zov in s premmogimi globokimi pokloni.

V soboto zvečer se je res o- glasil gospod profesor v čitalni- ci. Seznanil se je ondi z vsemi mestnimi oddelki, kolikor jim še ni poznal izza prejšnjih let, ko je bil prišel vsako leto domov na velike počitnice, posebno pa z vsemi novimi uradniki. Zadnja leta pa ni bil več prišel vsako leto domov na velike počitnice, posebno pa z vsemi novimi urad- niki. Zadnja leta pa ni bil več prišel v Kotanj, ker je porabil ona dva meseca večino za po-

tovanje po staroklasičnih deže- lah svojih idealov — po Italiji in Grškem. Zato je bil v teh letih zgrešil mnogo prejšnjih znancev nekaj se je bilo pa nabralo tudi novih dostojanstvenikov med razumništvom kotanjskim.

Tiste veselice se je udeležila tudi gospodična Matilda Severje- va s svojo materjo, ki je bila vdova po pokojnem davkarju Jo- sipu Severju.

Slučajno je bil prisedel Tra- ven po veselici s sodnikom k mi- zi, kjer je sedela z materjo Ma- tilda.

To je bila srednje-velika, vit- kostasna plavalaska. Imela je iz- izredno lepe mandeljnatopodol- govate, velike, sanjave oči in ro- žno, skoro prozorno, belordečo polt.

Traven je sedel ravno naspro- ti. Nehote ji je večkrat pogledal v zardeli, razžareli obraz. Hla- dila si ga je s pahljačo od noje- vih, puhaštih, belih peres. Ko- ketno jo je vihtela v nežnimi, dol- gim prsti svoje krasno oblikova- ne, polne roke. Njeno rožnato polt so še bolj povdigovala ru- mene, do lakti segajoče rokavi- ce...

Travnovo skoraj popolnoma o- korelo srce je tačas prvič vztre- petalo, začelo je hitreje biti, in začutil je, da se je zvršila v njem nenavadna izprememba...

Ko je prišel pozno po noči do- mov, ni mogel dolgo zaspati. Semtertja je taval po sobi, a pred očmi mu je stala vedno in vedno njena podoba.

"Kako si neumen!" si je dejal stokrat stokrat in stokrat. "O- na mlada, ti prileten; ona lepa, ti še za silo ne! Kako bi te mo- gla kdaj ljubiti? — Otrsi se tega brezmišelnega čuta, dokler je še čas, dokler ni prepozno! Principiis obsta!"...

Govoril si je, zabijčeval sam sebi, da bi bila to velika buda- lost, a pri vsem tem je vedno intenzivneje mislil nanjo. In ko je zaspal, se mu je vpletla podo- ba njena celo v sanje.

Bistrooka in praktična mati Matildina pa je tisti večer z za- dovoljstvom opazila, da si je pri- dobila njena hči Travnove sim- patije. Hitro si je napravila stra- teški načrt.

Ko sta se vračali s hčerko pro- ti domu, jej je rekla:

"Ako me vse ne vara, vpra- ša Traven v kratkem po tebi! Glej tedaj, da ga ne odpodiš s kakšno nepremišljenostjo!"

"Ali mama", je ugovarjala hčerka, "saj vendar veš, da sem si že izvolila — Makso!"

"Eh kaj! Pusti ga! Makso ni- ma nič, Traven je petičen, jako petičen — poleg nemale pokojni- ne!"

"Ne morem, mama!" je zasto- kala hčerka. In zahtela je:

"Molči, dete! Nemožnega ni nič na svetu, ako se le hoče. — Sicer si pa že še premišli. Za sedaj pa pustiva to stvar!"

Ko se je odpravljala skoro za- tem Matilda v svoji sobi k počit- ku, se je naslonila ob posteljo, si zakrila obraz in plakala. In plakala, dokler se ni začelo svi- tati tam daleč za gorami...

Traven je od tistega dne z- nemarjal svoje knjige. Nobene- ga miru, nikakega užitka ni več našel v mirni svoji sobi. Vpisal se je v čitalnico in skoro cele dneve, da, cele tedne je prebil v mestecu, samo da se je sešel kdaj z njo v čitalnici, kjer se je na večer rada zbirala kotanjska gospoda. Ko je zapazila Matildi- na mati, da ostaja Traven zve- čer v mestu, in da je skoro sle- dnji večer v čitalnici, je takoj uredila, da je bila tudi s hčer- ko vedno tam.

Tako je postajal Traven ved- no intimnejši prijatelj gospe Se- verjeve, a obenem si je domiš- ljeval, da je ganil tudi srce lepe Matilde. Ta ga je verno poslušala, se prijazno z njim razgo- varjala in se je vedla proti nje- mu jako vljudo — vse to spri- čo ostrih instrukcij in nepresta- nega zabijčevanja praktične ma- tere. —

Ljudje so že ugibali in govorili, da bode v Kotanju v kratkem nov zakonski par. Traven, ki so ga zategadelj že dražili znanci, ravno spričo teh govoric ni ho- tel še zahajati k Severici na dom, dokler si ni bil popolnoma v sve- sti, da mu je Matilda res naklo- njena.

Pri neki ugodni priliki ji je pa razodel svoja čustva in ona — mu ni odrekla. Toda pri vsem tem je bila tako hladna proti njemu, da ni vedel, pri čem da je. Včasih si je domišljal, da je najsmrenejši človek na svetu, a že čez nekoliko trenutkov ga je zopet spravila njena hladnost v obupnost...

Ko so se bila v čitalnici os- novala predavanja, je nastopil večkrat tudi Traven. Tako je bil tudi onega dne prevzel predava- nje o "francoskem naturalistič- kem romānu", ki se je mislil z njim še posebno priljubiti Ma- tildi, in ki ga je dovršil na sploš- no zadovoljstvo občinstva. Toda tisti večer se ni bil končal baš na njegovo zadovoljnost...

Ko je dospel oni večer Traven domov, je bil sam s seboj skraj- no nezadovoljen: sklenil je, da napravi takoj jutri dločilen ko- rak, naj velja, kar hoče. V takih razmerah še nadalje živel, ne da bi vedel, pri čem da je se mu je videlo neznosno.

(Dalje prihodnjic.)

Obišnite v "Enakopravnosti!"

Dnevnik

Enakopravnost

JE LAST SLOV. DELAVCEV, KATERI SO GA PRI- CELI IZDAJATI ZA NAPREDEK SLOV. NASELBI- NE V CLEVELANDU IN DRUGOD.

JE NAJBOLJ RAZŠIRJEN LIST v Clevelandu in ogla- ševanje v tem listu je uspešnejše kot v kateremkoli drugem listu. Trgovci naj upoštevajo delavski list, ker tudi oni so odvisni od delavcev. Zato naj ogla- šajo v listu, kateri je njih lastnina.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA na članstvu, ako bodo oglašala v našem listu. Dokazano je, da je en sam oglas pripomogel, da so bile društvene pri- reditve polnoštevilno posetene.

TISKOVINE VSAKE VRSTE izdeluje naša tiskarna. Priporočamo društvom, trgovcem in posamezni- kom, da kadar potrebujete tiskovine izročite delo nam, ako hočete imeti isto lično izdelano in po nizki ceni.

DELAVCI NAJ VEDNO IN POVSOD podpirajo one, kateri podpirajo njih podjetje. Pri nakupovanju potrebščin naj povedo, da so videli oglas v "Enakopravnosti".

"ENAKOPRAVNOST" KOT DNEVNIK, bo vedno de- loval za koristi in povzdigo slov. naroda, v kul- turnem ali gospodarskem oziru. Ako še niste naro- čeni, se naročite takoj, ker dolžnost napram samim sebi vas veže, da podpirate ono, kar je v vašo korist.

"ENAKOPRAVNOST" bo v sporih med delom in ka- pitalom, vedno na strani delavstva. Ne bo se vas izdalo, kot to napravijo listi, katere lastujejo pri- vatniki. Naš napredek je v vašo korist, zato je po- trebno, da podpiramo eden drugega.

Ameriško -- Jug.

Tiskovna Družba

Princeton 551. 6418 St. Clair Ave.

Sezite poknjigi

Razkrinkani Habsburžani

katero, je izdala Ameriško-Jugo- slovanska Tiskovna Družba.

Knjigo je spisala grafica Larič, bivša dvorna dama na Dunaju.

V knjigi opisuje vse podrobnosti vladajočo habsburske klike, ka- kor tudi smrt cesarjevice Rudo- la.

Knjiga je tako interesantna in priporočamo rojakom, da si jo takoj naročijo.

Cena knjige je samo 60c

Znane slovenske narodne jedi in kako se jih najbolje pripravi z a- meriškiimi jestvinami.

ČISTO naravno je, da ljubijo Slovenci, živeti v Ameriki, svojo domačo hrano kar je popolnoma prav in tudi lepo. Je tudi lepo, da se ohranijo tradicije stare domovine kar se tiče hrane, kajti mnogo pristnih kvalitet tu rojenih Slovencev se lahko pripisuje tem dobrim, priprostim in zdravim jedem, ki imajo še vedno prvo mesto v domovini kjer so bile prvič pripravljene.

TODA tukaj v tej knjigi se mora pripraviti mnogo teh jedi z jestvinskimi produkti, katere se najlažje dobi in mno- gokrat ima gospodinja slabši ravno katere stvari naj rabi.

V IDEC, da je temu tako, si je dobila The Borden Company več izvršnih slovenskih kuharic, ki so proučile, kako se pripravi razne slovenske jedi najboljše z ameriškiimi jestvin- skimi produkti ter napravile recepte.

TO je sedmi izmed receptov, ki upamo, da bodo zanimali naše ameriške Slovence ter jim bodo koristili pri njih kuhanju. Prihodnji četrtek bo prišel v temu listu zopet na- daljni recept. Izrežite vsak recept, prilepite ga v knjigo in ga poskusite izvesti sami

Recept št. 7.

DOMA NAREJENA BOŽIČNA POGAČA.

2 kanti Borden's Eva- porated mleka
6 funtov mleka
2 funta masla
2 funta sladkorja
6 unč drož
20 rumenjakov
10 beljakov
1/4 funta sladkih man- deljnov
1 unčo grenkih man- deljnov

Kako se naredi.

Stopite drože v dveh skodelicah mlačnega Borden's Evaporated mleka. Naredite kvas iz 1/4 moke in pustite da vzhaja kakš 1/2 ure. Medtem pa stepite rumenjake od juče s slad- korjem v peno. Istotako stepite v peno tudi beljake desetih jajc in sicer posebej. Najprej pridenite k kvasu rumenjake zmefane s slad- korjem in dobro premešajte nakar privedajte ostali del mleke polagoma. Gnedite kot navadno testo toliko časa, da se vam več ne prijemlje prstov. Pridenite stopljeno maslo, mešavši skupaj nato pridenite še beljake od juče, man- deljine, malo drobno sesekljane oranžne lupine in če želite lahko tudi pol funta rozin. Po- stavite testo na gorko mesto za 1 uro in pol. Dokler se ne dvigne še dvakrat tako visoko in ne napolni 1-3 posode. Ko se je enkrat dvig- lo toliko, da je posoda skoro polna, denite v vročo pec za 3/4 ure. Ko je pogača hladna, vzemite iz posode, in potresejte s mokratim sladkorjem. Ta recept je za 12 funtov pogače.

Borden's Evaporated mle- ko je dvakrat tako bogato kot navadno mleko. Rabite polovico vode in polovico Borden's Evaporated mle- ka navadnega mleka. Ako za- hteva kak vaš recept, ki ga imate smoteno, rabite isto količino Borden's Evaporated mleka.

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BUILDING, NEW YORK

Kupite vašu BOŽIČNA DARILA PRI N. WOLKOV

6428 St. Clair Avenue
vokal Addison Rd.

Imam veliko izbero ur, biserov, zlatni-
ne, srebrnine po najbolj ugodnih cenah.
Dejstva, da smo v trgovini že 13 let na
sedanjem prostoru in da imamo na
stotine zadovoljnih odjemalcev je naša
najboljša garancija.

Izrežitega oglas in dobite en dolar vgotovini.

POMNITE NASLOV.

N. Wolkov

6428 St. Clair Avenue

The Elgin \$35 Bracelet Watch

vokal Addison Road

Priseljevanje iz Ju- goslavije se bliža h koncu.

Do konca minolega novem-
bra je bil tekot tekočega fiskal-
nega leta dovoljen vstop 5.166
priseljencev iz Jugoslavije. Ker
vsa letna kvota znaša 6.426, pre-
ostajalo je 1.260 priseljencev,
katerih odbitkih na račun letne
kvote — še 1.153 priseljencev,
pripustljivih iz Jugoslavije do
konca fiskalnega leta, t. j. do
30. junija 1923.

Vsak mesec — kakor znano —
sme kvečjemu priti po ena peti-
na letne kvote; mesečna kvota
za Jugoslavijo znaša torej 1.285.
Radi tega bi utegnili priseljenci
iz Jugoslavije izčepati vso letno
kvoto že tekot decembra. Da ji
pride zares ta mesec že ves pre-

ostanek letne kvote, je drugo
vprašanje.

Od začetka tekočega fiskal-
nega leta, t. j. od 1. julija 1922, ni-
so priseljenci iz Jugoslavije še
nikdar izčepali mesečne kvote.
Radi tega ni bil v tekočem letu
še noben priseljenec, rojen v Ju-
goslaviji, povrnjen, ker bi bil
prišel čez kvoto. Meseca julija je
bil dovoljen vstop 860 priseljen-
cem, avgusta 1.003, septembra
1.071, oktobra 1.264 in novem-
bra 968; skupaj torej 5.166 pri-
seljencev iz Jugoslavije.

Do konca novembra je že pre-
cej držav izčepalo svojo letno
kvoto, na pr. Bulgarska, Grška,
Portugalska, Španjska itd. Kar
se tiče Italije, je od vse letne
kvote od 42.057 preostajalo, kon-
cem novembra še samo 1.319 pri-
seljencev, pripustljivih do kon-
ca fiskalnega leta. Reška država
pa, katere letna kvota znaša 71,
je imela še 40 na razpolago.

Novi governor države Kan-
sas, Jonathan Davis, farmer v
popolnem pomenu besede, kar
dobro dokazuje zgornja slika.

Ivan N. Resman:
PO ZIMI.

Le padaj, padaj, beli sneg,
zapadi dol, zapadi breg...
na bregu malo hišico
in motri sladko ljubico!

Saj letos sem te le vesel,
ne bom te kakor lani klet,
ko hodil sem iz dola v vas —
sem truden delal v tvoj si gaz.

Saj čakal sem te pretežno,
in pusta čakal sem s tebo!
Predpostavim jo na dom peljam,
iz dola je nič več ne dam!

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

NAŠI ZASTOPNIKI.

Potovalna zastopnika, Michael
Krajin in Tony Ognich.

Krajevni zastopniki za državo
Ohio.

Za Cleveland, Euclid in Not-
tinham, O.: John Renko.

Za Collinwood in Noble, O.:
Anton Jankovič.

Za West Side: Andy Kljun.

Za Newburg: Vincent Bubič.

Gaspar Logar, Niles, O.

Jos. Sankar, West Park, O.

Laurich Silvester, Barberton, O.

Frank Cesnik, Warrensville, O.

Tony Ogrin, Conneaut, O.

Louis Koželj, Lansing, O.

Joe Hribnik, Glencoe, O.

Košir Frank, Akron, O.

Vincent Jereb, Kenmore, O.

Math Leskovec, 35 Smithsonian
St., Girard, O.

Max Kragelj, 1819 E. 33rd St.,
Lorain, O.

Thos. Mrcina, Box 16, Power
Point, O.

Paul Ilovor, Box 275, Blaine, O.

Valentin Verhovc, R.F.D. 2,
Box 45, Rayland, O.

Za Pennsylvanijo:
Gnus Math., R. 1, Box 310, Mc-

Naročajte dnevnik
ENAKOPRAVNOST

Clellandtown, Pa.

Joe Merše, Box 248, Meadow
lands, Pa.

Mike Pavšek, R.F.D. 3, Irvin, Pa.

Louis Hribar, Bessemer, Pa.

Andrew Vidrich, Johnstown, Pa.

Rudolf Gorjup, Moon Run, Pa.

Anton Sinčič, Farrell, Pa.

Georg Plesničar, Onnalinda, Pa.

Frank Hayny, Whitney, Pa.

Louis Tolar, Imperial, Pa.

Anton Jerich, Lloydell, Pa.

John Branstetter, Yukon, Pa.

Paul Weis, Casselman, Pa.

John Turk, Claridge, Pa.

Frank Baznik, St. Mary, Pa.

Anton Kovačič, Irvin, Pa.

Martin Koroshetz, Johnstown,
Pa.

Vincent Jerševar, North Besse-
mer, Pa.

Mike Jerina, West Newton, Pa.

Bavdek Frank, Dunlo, Pa.

Mišmaš Joe, Pleasant Unity, Pa.

Zupančič Tony, Martin, Pa.

Kovačič Anton, Export, Pa.

Thomas Oblak, Manor, Pa.

Jos. Cvelbar, Sharon, Pa.

Louis Lindich, 616 May St. Wau-
kegan, Ill.

Jakob Mihevec, Box 28, Vand-
ling, Pa.

Math Kos, Box 227, Cuddy, Pa.

Martin Spollar, Box 111, Ches-
nut Ridge, Pa.

Jakob Škok, Box 63, James Ci-
ty, Pa.

Anton Zornik, Herminie, Pa.

Druge države:

Sterk Frank, Ringo, Kan.

Debeljak John, Aurora, Minn.

Krall Joseph, Pueblo, Colo.

John Virant, Salida, Colo.

Blatnik Frank, Walsenburg Colo

Otto Majerle, Eveleth, Minn.

Louis Vesel, Gilbert, Minn.

Herman Pehrlin, Little Falls
N. Y.

L. Skube, 28 Broadway St., Go-
vanda, N. Y.

Math Lipovšek, Blanford, Ind.

Joseph Lustek, Pursglove, W.Va

Thomas Reven, Volby Grove
W. Va.

Frank Novak, Bodson, Md.

Jakob Predikaka, Stanton, Ill.

Frank Francelli, Brooks, W. Va

Frank Stmšek, Detroit, Mich.

Frank Polanc, Box 108, Pierce,
W. Va.

Tomaž Cadež, Rock Springs,
Wyoming.

Butala Joe, 607 North Water St.,
Shelbygan, Wis.

Frank Zaniker, Box 336, Oregon
City, Ore.

David Šušteršič, Box 624, Pali-
sades, Colo.

Matt Jamnik, 525 W. 2nd St.,
Leadville, Colo.

John Ponikvar, 3309 — 4th Ave.
Great Falls, Mont.

John Držich, 2955 N. Robey St.,
Chicago, Ill.

Petrich John, Box 238, Aurora,
Minn.

John Jackson, Box 162, Mullan,
Idaho.

Vsi gornji zastopniki so upra-
vičeni nabirati nove naročnike in
pobirati zaostalo naročnino za
inevnik "Enakopravnost". Roja-
kom po naselbinah jih toplo pri-
poročamo in želimo, ko vas obiš-
tejo, da se boste gotovo parčili
ali pa plačali zaostalo naročnino.

Naselbine kjer še nimamo za-
stopnikov in bi kdo želel prevze-
ti zastopstvo za naš list, naj piše
na spodnji naslov in mi mu bomo
poslali potrebne listine ter druge
podatke.

Uprava "Enakopravnosti"
6418 St. Clair Ave.,

Domovanja naprodaj

7 sob in kopališče \$4950.00.

8 sob in kopališče \$6500.00.

Za dve družine, 8 sob, 2 kopa-
lišča, \$5500.00; takoj \$1500.

Za dve družine, 10 sob, 2 ko-
pališča; \$8000; takoj \$2,000.

Moses Realty Co.
15505 Waterloo Rd.

EDDY 7841 WOOD 270-R

LEETONIA MDSE. COMPANY

670 E. 152nd Street

POSEBNOSTI

tekot sobote, 22. dec.

10.00 ženski lični svedri \$3.50

1.50 ženski hišni copati . . . 65c

1.00 ženske svilnate noga-
vice 50c

12.00 moški hišni jopiči \$5.95

8.50 moški svedri \$3.25

1.50 praznične rokavice . . . 95c

3.00 moške praznične sraj-
ce \$1.69

12.00 moške praznične svil-
nate srajce \$4.95

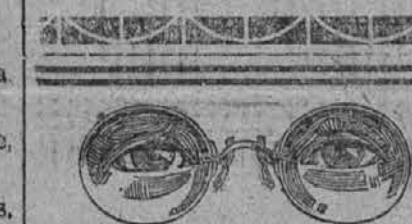
5.00 moške rokavice iz ko-
zljavine \$2.98

1.50 čisto svilnate nogavi-
ce 69c

10.00 volnene spodnje oble-
ke \$3.98

1.50 varnostne britve . . . 69c

THE LEETONIA MDSE. CO.

Kaj povzroči vaš glavobol o-
česne bolezni in slah vid vam
pojasni

Dr. L. A. STARCE

Edini Slovenski
OPHTHALMOLOGIST

na St. Clair Ave in E 62nd St.

(nad slovensko banko.)

Ure: 10—12; 2—4; 7—8; ob
sredah 10—12.

POZOR!

Cenjeni rojaki in rojakinje!
Naznanjam vam, da sem si na-
bavil raznolično zalogo ženskih
in dekličjih

Prazničnih Oblek zimskih sukenj

in drugega lepega blaga za Bo-
žič. Ozrite se na naše razložbeno
okno, kjer vidite razstavljene
stvari, ki so jako primerne za
božična darila. Pridite pred pra-
zniki in postregli vam bomo v
vaše zadovoljstvo.

Anton ANŽLOVAR
6202 ST. CLAIR AVE.

John J. Keiper PRAKTIČEN PLUMBER

Napeljevalec plinovnih cevij in
gradilec podcesnih kanalov.

Točna postrežba.

5415 ST. CLAIR AVE.

vokal E. 55. St.

Bell telefon: Randolph 850

Naročajte dnevnik

ENAKOPRAVNOST

MALI OGLASI

OPREMLJENA SOBA se od-
da za dva fanta; elektrika in ko-
pališče. Poizve se v uradu Ena-
s kopališčem; spodaj, od 62. do
kopravnosti. (294)

HARMONIKA se proda po
nizki ceni; je Lubasovega izdel-
ka, 3-vrstna in 3 krat uglasena;
močnega glasu. Poizve se na
1180 E. 60 St. (294)

Kadar želite izvrstnega godca na
harmoniko, se oglašite pri
FRANK ŽIBERNA,
1055 E. 67 St.

Se priporočam društvom za veselje
in drugim ob času porok, krstij
in betrij. (x)

PRAŠIČI.

Pri nas si lahko naročite žive
ali zaklane prašiče, pregledane
od nadzornika. Predno kupite
druge se zglasite pri nas. Naša
kavarnica se nahaja na 58 stop.

J. ROBICH & B. PRESLEY

20898 E. Goller St., Euclid, O.

Mentor, Ohio.

ZAHVALA

Podpisani se na tem mestu
prav lepo zahvalim društvu 3.
7. S. D. Z. za darovano svoto
\$10.00 katero mi je članstvo po-
darilo v pomoč v moji bolezni.

Frank Mikuš

(294) 6802 St. Clair Ave.

ZAHVALA

Najiskreneje se zahvaljujem
na tem mestu našemu slovens-
kemu pogrebniku

JOSEPH ŽELETU

za dobro postrežbo in nizke ra-
čun ob nesrečni smrti nepozab-
ljene hčerke Josepine, katere je
bila povzročena v smrt 16. aprila
t. l. Priporočam ga vsem roja-
dcm v vseh slučajih.

Joe Bašković
1008 East 63 St.

Cenjenim članom dr. Edinosti!

Naznanjam se vam, da se vrši
zadnja mesečna seja tega leta
v nedeljo dne 24. decembra t. l.
v S. N. Domu soba št. 4. Priče-
tek ob 9. uri dopoldan. Ker se
bodo volili novi odborniki za pri-
hodnje leto in še več važnih st-
vari imamo za rešiti. Prosi se
vse člane in članice da se goto-
vo polnoštevilno vdeležijo. Proše-
ni ste tudi, da poravnate svoj
asesment za leto 1922, da bo po-
tem lahko spraviti račune v red.

Z bratskim pozdravom

John Mramor, tajnik

DEBELI PRAŠIČI

naravnost iz kmetov.

Vseh velikosti, živi ali osna-
ženi, pregledani od mesta, pri-
peljani kamorkoli. Nižke cene.
Pridite ob pondeljkih ali četrt-
kih in si izberite vaše prašiče.

H. F. HEINTZ,

Stop 150 Shore Line.

Willoughby kara.

Telefon Wickliffe 106-L

CUNARD

V Jugoslavijo v 9. dneh.

Potujte na enem izmed morskih ve-
likanov, ki odpluje vsak torek:

AQUITANIA 45.647 ton

MAURETANIA 30.704 ton

BERENGARIA 52.023 ton

Razkošne kabine tretjega razreda z
2., 4. ali 6. posteljami. Izvestna je-
dimnica, kadilnica in počivalnica. Za-
prt krov za šolanje. Izvrstna hrana.

Vse udobnosti kot doma.

Nobenih skrb.

Za listke in druge informacije se zga-
site pri bližnjemu zastopniku v vašem
mestu ali v bližini.

AMERIŠKI Družin- ski Koledar

ZA LETO 1923

dobite v našem uradu.

Trdo vezan stane samo

75c

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

zahtevajte
novi cenik

Slovenske
PLOŠČE

preje \$1.00
sedaj 75c

VELIKA
ZALOGA
UR IN
ZLATNINE

Wm.
Sitter

5805 St. Clair
Avenue